

GESPREKSHANDLEIDING

GOED VRIENDJE?

FOUT VRIENDJE?

COLOFON

- Deze gesprekshandleiding hoort bij de brochure 'goed of fout vriendje?', een uitgave van JIP Den Haag en Middin.
- Lees deze handleiding voor het gesprek met de jongere goed door.
- Bestel deze handleiding en de brochure via info@jipdenhaag.nl
- Voor info en hulp bij Middin: mail naar foutvriendje@middin.nl
- Mogelijk gemaakt met subsidie van de Gemeente Den Haag voor de regio Haaglanden.
- Vormgeving • www.mariskadegroot.com • Oplage • 2500 stuks • augustus 2013
- De inhoud van deze brochure mag niet zonder toestemming van de uitgevers worden gepubliceerd.

GESPREKSHANDLEIDING BIJ DE BROCHURE 'GOED OF FOUT VRIENDJE?'

Aanleiding

Kwetsbare meiden, de ideale slachtoffers voor mensen met verkeerde bedoelingen. Ook meiden met een licht verstandelijke beperking (LVG) blijken al vaker slachtoffer te worden van pooiers. Pooiers die meiden met loverboy-tactieken dwingen tot prostitutie. Juist deze meiden hebben vaak meer moeite met het herkennen van deze mannen. Behoeftte aan aandacht en waardering en moeite met relativeren maakt deze meiden extra kwetsbaar. Pooiers, loverboys, criminelen, ze maken misbruik van deze kwetsbaarheid door rekeningen op naam van de jongere te zetten, door hen drugs te laten smokkelen, of door hen te dwingen om in de prostitutie te werken.

Doelgroep

Meiden met een licht verstandelijke beperking.

Doelen

- Vergroten van kennis en herkenningvaardigheden over pooiers die de "loverboy-tactiek" gebruiken om meiden tot prostitutie te dwingen.
- Vergroten van de vertrouwensbasis tussen de begeleider en de cliënt om dit onderwerp te bespreken.
- Vergroten van inzicht bij de begeleider in de situatie van de cliënt.

Toepassing

De brochure 'Goed of Fout vriendje?' wordt gebruikt als leidraad voor een voorlichtingsgesprek. De brochure wordt samen met de cliënt gelezen. Bij ieder tekstdeel staan vragen die je als begeleider kunt stellen aan de cliënt om een gesprek over het onderwerp op gang te brengen. In deze handleiding staan aandachtspunten die je kunt gebruiken tijdens het gesprek.

Meer informatie

- Het is de bedoeling dat deze brochure samen met de cliënt wordt gelezen, juist omdat er veel los kan komen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling deze brochure zonder handleiding te verspreiden. Deze brochure en de handleiding zijn te bestellen bij: info@jipdenhaag.nl
- Ondersteunend filmpje 'Mooiste chick van het web': <http://www.youtube.com/watch?v=CY9-QL4UvIU>
Dit filmpje is bedoeld om jongeren voor te lichten over de risico's van het gebruik van social media, die door loverboys steeds meer als werkterrein gebruikt wordt.
- Bij MEE Zuid Holland Noord: www.meezhn.nl
kunnen cliënten de volgende cursussen volgen: 'Echte liefde of loverboy' en de cursus 'vriendschap, relaties en seksualiteit'.
- De brochures 'Warning: this woman is not a toy', over loverboys voor beroepskrachten en jongeren kun je downloaden van www.jipdenhaag.nl
onder het kopje 'professionals' of bestellen via info@jipdenhaag.nl
- Meer informatie over jeugdprostitutie en loverboy-problematiek vind je op: www.jipdenhaag.nl
- Een zelftest voor jongeren vind je op: www.loveboytest.nl
- Op de website www.vraaghetdepolitie.nl vind je meer informatie over wat de politie kan doen bij loverboyproblematiek.
- JSO biedt speciaal voor begeleiders van LVG-meiden trainingen signaleren en gespreksvaardigheden.
Kijk op www.jso.nl voor meer informatie, of mail naar trainingen@jso.nl
- Een protocol voor de aanpak loverboy-problematiek vind je in de brochure 'Warning: this woman is not a toy' en op www.jso.nl
- Dit materiaal maakt deel uit van de integrale ketenaanpak jeugdprostitutie in Den Haag. Zie de brochure 'Warning: this woman is not a toy' voor meer informatie, preventiemateriaal, trainingen, voorlichtingen aan jongens en organisaties voor hulp in Haaglanden.

Nazorg

Afhankelijk van het verloop van het gesprek maak je plannen voor vervolg.

- Is er naar aanleiding van het gesprek geen reden tot zorgen over dit meisje? Geef de brochure mee.
- Het is belangrijk dat je in contact blijft met de jongere.
Als je de jongen/haar vriendje gaat afkraken, zal ze zich waarschijnlijk (verder) terugtrekken.
- Vindt deze jongere het moeilijk om haar grenzen aan te geven?
Maak een plan voor een weerbaarheidstraining. Informeer bij je leidinggevende voor interne cursussen of bij MEE (www.meezhn.nl) voor de mogelijkheden hiervoor.
- Heb je een vermoeden van misbruik of loverboy-problematiek?
Het is belangrijk dat je actie onderneemt. Loverboy-problematiek is complex, zoek daarom hulp bij je leidinggevende, directe collega's en hulpverleningsorganisaties. Maak samen plannen hoe je de hulpverlening op gang brengt.
- Gebruik de signalenlijst, het protocol en de adressen voor hulp in Haaglanden uit de brochure '*Warning: this woman is not a toy*' of kijk bij 'Meer informatie' in deze handleiding.
- Bel voor advies en hulp het Meldpunt Jeugdprostitutie: [0900 044 33 22](tel:09000443322)
- Middin biedt ook ondersteuning binnen de organisatie via foutvriendje@middin.nl

Tijd

- Voorbereiding: 30 minuten.
- Gesprek: maximaal één uur per keer.
- We raden aan om de voorlichting over dit onderwerp regelmatig te herhalen met de jongere.

Voorbereiding

- ▶ Tijdens een gesprek kan er veel loskomen. Ervaringen met misbruik of uitbuiting kunnen naar boven komen. Lees daarom van te voren de brochure '*Goed of Fout vriendje?*' en de brochure '*Warning: this woman is not a toy*' voor beroepskrachten. De brochure voor beroepskrachten biedt je handvatten hoe je loverboy-problematiek kunt herkennen en hoe je kunt handelen. (bestelmogelijkheden vind je bij: meer informatie).
- ▶ In het paarse gedeelte van de brochure worden op blz. 7 en 8, blz. 9 en 10 en op blz. 13 en 14 drie voorbeelden uitgewerkt. Je kunt ervoor kiezen één of meerdere voorbeelden te bespreken.
- ▶ Plan een gesprek met je cliënt:
  - Neem maximaal één uur de tijd voor dit onderwerp, afhankelijk van wat de cliënt aankan.
  - Zorg voor een gespreksruimte waar jullie niet gestoord worden.
  - Plan bij voorkeur een individueel gesprek, zodat je cliënt zich vrij voelt om vertrouwelijke onderwerpen te bespreken.
  - Informeer bij je leidinggevende naar hulp en ondersteuning binnen jouw organisatie m.b.t. loverboy-problematiek. JSO biedt speciaal voor begeleiders van LVG-meiden trainingen signalering- en gespreksvaardigheden loverboy-problematiek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Vlaggensysteem, welke helpend is om situaties en gedrag te beoordelen op ernst en vervolgens hierover met de jongere in gesprek te gaan.
  - Werk je bij Middin? Voor vragen over loverboy-problematiek kun je mailen naar: foutvriendje@middin.nl

Het gesprek

Lees samen de teksten van het boekje.

Bij de teksten staan in de kaders vragen die je kunt stellen. De vragen gaan o.a. over verliefd zijn, relaties, grenzen aangeven, seks, foute vriendjes en wie vraag je om hulp. Ga met behulp van de vragen in gesprek met de jongere.

Bij het bespreken van de vragen en de tips kan veel los komen. Hieronder vind je aanvullende informatie bij de tips, de vragen en de onderwerpen uit de brochure.

Pagina 1 & 2

Hier kun je benadrukken dat het meestal om een fijne verliefdheid gaat. Bij een fijne verliefdheid hoort: blozen, het fijn vinden om bij elkaar te zijn, steeds aan de ander denken, hem of haar op willen bellen.

De meeste vriendjes zijn goede vriendjes.

Pagina 3 & 4

Benadruk dat familie, vrienden en de begeleider belangrijk zijn. Zij kennen haar al langer. Op mensen die je langer kent, kun je vaak terugvallen. Voor familie en vrienden is het belangrijk om te weten wat er speelt.

Bespreek het stellen van grenzen. Houd er rekening mee dat er heftige ervaringen naar boven komen bij de vraag: *‘Heb je weleens iets gedaan wat je niet wilde?’*

Pagina 5 & 6

Bij de vraag: *‘Hoe kan een fout vriendje jou gebruiken?’* kun je ook vragen: *‘Wat zou een fout vriendje kunnen doen, zodat jij heel verdrietig wordt?’* *‘Welke gemene dingen kan hij doen?’*

Normen kunnen voor de jongere anders liggen dan voor jou. Het kan zijn dat ze het normaal vindt, wat haar vriendje doet. Je kunt aangeven waar je de grens vindt liggen. Benoem concreet wat je wel vindt kunnen en wat niet.

Pagina 7, 8, 9 & 10

Bij *‘Gevaren van de webcam’* en *‘Die leuke jongen op internet’*, kun je ook vragen: *‘Hoe zorg je dat je hem op een veilige manier voor het eerst ontmoet?’* *‘Ga je alleen naar die afspraak of neem je iemand mee?’* *‘Ga je naar een vreemde stad of op een bekende plek?’* *‘Welke foto’s zet je van jezelf op internet?’* *‘Wat vertel je en wat vertel je niet over jezelf op internet?’*

Lovergirls

Lovergirls komen naast loverboys steeds vaker in beeld. Lovergirls zijn meiden die proberen vriendschap met de jongere te sluiten, met als doel dat ze op een gegeven moment geld moet gaan verdienen voor hen. Soms wordt een lovergirl ingezet door een loverboy, omdat het voor meiden makkelijker kan zijn om het vertrouwen van andere meiden te winnen. Ook deze lovergirls gaan op zoek naar kwetsbare meiden; meiden die even niet zo lekker in hun vel zitten, meiden die vaak eenzaam of alleen zijn, onder het mom van vriendschap te gaan sluiten. Het uiteindelijke doel is dat ze, op welke manier dan ook, geld gaan verdienen voor een ander. Dat kan zijn in de vorm van prostitutie, wapenhandel, drugshandel of bijvoorbeeld het afsluiten van een lening op hun naam. Het kan echter ook zo zijn dat de lovergirl die het meisje probeert over te halen, dit doet omdat ze zelf ook slachtoffer is van een loverboy. Doordat ze andere meisjes weet te strikken die bijvoorbeeld in de prostitutie geld gaan verdienen, hoeft zij dit zelf niet (meer) te doen.

Het is belangrijk dat je als begeleider ook aandacht besteedt aan lovergirls in je gesprek met de jongere. Je kan vragen: *‘Heb jij vriendinnen die geld of spullen krijgen voor seks?’* *‘Krijg jij weleens mooie spullen van je vriendin?’* *‘Doe je weleens iets voor je vriendin wat je eigenlijk niet wil?’*

Pagina 11 & 12

Bij de opmerking: *‘Seks in ruil voor geld is daarna minder moeilijk’*

Het blijkt dat de te nemen stap naar seks minder groot wordt, als het meisje eerst is verleid met spullen en aandacht. Als ze eenmaal is gewend aan deze aandacht van de jongen, dan wil ze die niet kwijt. Ze kan daarom de verleiding moeilijk weerstaan om niet verder te gaan.

Pagina 13 & 14

De eerste vraag op pagina 14 is bedoeld voor het vormen van een eigen mening over het feit dat Donna seks heeft met andere mannen. Je kan ingaan op wat zij er zelf van vindt, als het haar zou overkomen. Kan zij zich dit voorstellen? Om de gevoelens invoelbaar te maken, maar niet te dichtbij te laten komen, kun je de tweede vraag stellen: *‘Wat denk je dat Donna ervan vindt?’*

Pagina 15 & 16

‘Heb je weleens een naar gevoel bij iemand gehad?’ kan ook worden omschreven als een niet pluisgevoel, pijn in je buik, neiging om weg te lopen, sneller ademhalen.

Pagina 17 & 18

Bespreek met het meisje op welke mensen ze kan vertrouwen en bij wie ze terecht kan met haar verhaal.